

ЧУЖАЯ МОВА, чужое выказванне, якое ўключаецца ў аўтарскае апавяданне.

У працэсе зносінаў часта ўзнікае неабходнасць перадаць чужыя словы (і словы іншай асобы, і свае ўласныя словы, вымаўленыя раней, і нявыказаныя думкі). Пры гэтым у адным выпадку важна перадаць не толькі змест, але і саму форму чужаслоўя (яго дакладны лексічны склад і граматычную арганізацыю), у другім выпадку – толькі змест. Такім чынам, у адным выпадку дакладнае ўзнаўленне чужога выказвання абавязковае, а ў другім – неабавязковае.

Чужыя словы могуць перадавацца пры дапамозе:

- *простай мовы* (найбольш дакладна захоўваюцца сэнсавыя і граматычныя прыметы чужога выказвання) (гл. **ПРОСТАЯ МОВА**);
- *ускоснай мовай* (захоўваецца толькі агульны змест чужога выказвання, а асаблівасці яго структуры зменены) (гл. **УСКОСНАЯ МОВА**);
- *няўласна-простай мовы* (у пэўнай ступені адлюстроўваюцца лексічныя і сінтаксічныя асаблівасці чужога выказвання, яго эмацыянальная афарбоўка, але перадаюцца яны не ад імя персанажа, а ад імя аўтара) (гл. **НЯЎЛАСНА-ПРОСТАЯ МОВА**).

Гэтыя тры асноўныя спосабы перадачы чужаслоўя адрозніваюцца ступенню блізкасці да формы чужога выказвання, лексіка-сінтаксічнымі і выяўленчымі асаблівасцямі. Іншыя формы перадачы чужаслоўя прызначаны для вырашэння эспрэсіўна-стылістычных задач, для ўключэння ў аўтарскую мову элементаў чужаслоўя і інш.

У беларускай лінгвістыцы зывучэннем канструкцый з чужаслоўем займаліся Л.І. Бурак, Б.С. Лапаў, В.П. Русак, К.У. Скурат, П.С. Сцяцко і інш.

С.С.Мароз